

ಸುಮ್ಮನಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವ್ಯಾಹತ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು. ಮೇರಿ ಪೋಲೆಂಡಿಗೆ ಮರಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. 'ನಾನೂ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದ ಪಿಯೆರ್. ಕೆಲಕಾಲ ಅವಳು ವಾರ್ಸಾಗೆ ಹೋದಾಗಲೂ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು. ಮೇರಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬರುವ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಾಗ ಪಿಯೆರಿ ಇಬ್ಬರೂ ಇರಲು ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಂದನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಪಡೆದ. ಆದರೆ ಮೇರಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಮನೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಳು.

ಪಿಯೆರ್‌ನ ತಂದೆ, ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಮೇರಿಯ ಅಕ್ಕ ಬ್ರಾನ್ಯಾ 'ಪಿಯೆರ್' ನಿಗಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಗಾತಿ' ಎಂದು ಒತ್ತಡ ಹೇರಿದರು. ಕೊನೆಗೂ ಮೇರಿ ಒಪ್ಪಿದಳು. ಓರ್ವ ಸಂತೆಯನ್ನು ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಪಿಯೆರ್‌ಗೆ ಸರಳ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವ. ಹತ್ತಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಸಭಾಸದರು. ಮದುವೆಯ ನಂತರ ಸೈಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ ವಧುವರರು ಮಧುಚಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟರು.

ಮೇರಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯೂರಿ ದಂಪತಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು, ಐನ್ ಮತ್ತು ಈವ್. ಐನ್ ಮತ್ತು ಅವಳ ಗಂಡ ಜೋಲಿಯೋಟ್ ಅವರಿಗೆ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತರೆ, ಈವ್‌ಳ ಗಂಡ ಲಬಾಸಿಗೇ ಶಾಂತಿಗಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ನೊಬೆಲ್ ಲಭಿಸಿತು.

ಮೇರಿ, ಯುರೇನಿಯಂನಿಂದ ಸೂಸುವ ವಿಕಿರಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಶೋಧನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತಳೆದ ಪಿಯೆರ್ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿದ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ರೇಡಿಯಂ ಮತ್ತು ಪೊಲೋನಿಯಂ ಎಂಬ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳಿರುವುದು ತಿಳಿದುಬಂತು. ಈ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ, 1905ರಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗೆ ಭೌತವಿಜ್ಞಾನದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿತು. ನಂತರ ಮೇರಿ ತಾನೊಬ್ಬಳೇ ರೇಡಿಯಂ ಅನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದಳು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ರಸಾಯನ ವಿಜ್ಞಾನದ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ 1905ರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನಕ್ಕೆ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವವರು, ಕೇವಲ ಪಿಯೆರ್‌ನ ಹೆಸರನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಮೇರಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. 'ಎಷ್ಟಾದರೂ ಹೊರದೇಶದ ಮಹಿಳೆ!'. ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಕುಪಿತನಾದ ಪಿಯೆರ್ ನೊಬೆಲ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, 'ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಿದ್ದರೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಕೊಡಿ. ನನಗೊಬ್ಬನಿಗೇ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಈ ಗೌರವ ಬೇಡ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ. ಆಗ ಸಮಿತಿ ಮೇರಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

15 ಏಪ್ರಿಲ್ 1906, ಒಂದು ಕರಾಳ ದಿನ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಪಿಯೆರ್ ಮುದ್ರಣಾಲಯವೊಂದಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕದ ಕರಡನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಹೋದ. ಮುಷ್ಕರದ ಕಾರಣ ಅದು ತೆರೆದಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜಿನತ್ತ ನಡೆದ. ಧಾರಾಕಾರ ಮಳೆ. ರಸ್ತೆ ದಾಟುವಾಗ, ದೊಡ್ಡ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಮವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೊತ್ತ ಕುದುರೆಗಾಡಿಯ ಚಕ್ರದಡಿಗಿ ಸಿಕ್ಕ. ಚಕ್ರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾದು

ಪಾಲ್ ಲಾಂಜೆವಾನ್

ಪಿಯೆರ್ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಮೃತನಾದ. ವಿಷಯ ತಿಳಿದಾಗ ಮೇರಿಗೆ ದಿಕ್ಕು ಕಾಣದಾಯಿತು. ಅವಳ ಜೀವನವೇ ಬದಲಾಯಿತು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಆಕೆ ಮತ್ತು ಅವಳ ಅಕ್ಕ, ಪಿಯೆರ್ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ್ದ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಅಗ್ನಿಶಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು! ಮೇರಿ ಬಹು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತನ್ನ ದಿನಚರಿ ಬರೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಪಿಯೆರ್ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಪಾಲ್ ಲಾಂಜೆವಾನ್ (1872-1946)

ಲಾಂಜೆವಾನ್ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಪ್ಯಾರಿಸಿನಲ್ಲಿ. ಸೋಬೋರ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪಿಯೆರ್ ಕ್ಯೂರಿ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಿ ಪಿಎಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದಿದ್ದ. ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್‌ನ ವಿಶೇಷ ಸಾಪೇಕ್ಷ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ. ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್ ಹೇಳುವಂತೆ, 'ಲಾಂಜೆವಾನ್ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದ್ದ. ಮತ್ತಾರೂ (ನಾನು) ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನು ಆ ಕೆಲಸ ಖಂಡಿತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ'. $E = mc^2$ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಲಾಂಜೆವಾನ್ ಕೂಡ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್.

ಪಿಯೆರ್‌ನ ನಿಧನಾನಂತರ ಆತನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಲಾಂಜೆವಾನ್‌ನಿಗೆ ಮೇರಿ ಸಮೀಪಳಾದಳು. ಮೇರಿಗಿಂತ ಲಾಂಜೆವಾನ್ ಐದು ವರ್ಷ ಚಿಕ್ಕವನು. ಆತನ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಮೇರಿ ಮಾರುಹೋಗಿದ್ದಳು. ಲಾಂಜೆವಾನ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡಿರ ನಡುವೆ ಸದಾ ಕಾದಾಟ. ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗಿನ ಜಗಳದಿಂದಾಗಿ ಅವನ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಅವನು ಮೇರಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗದ ಶಾಂತಿ ಅವನಿಗೆ ಮೇರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿತು. ನಂತರ ಅದು ಪ್ರೇಮವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯಿತು. ಒಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೇರಿ, 'ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಸ್ನೇಹದಿಂದ

ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಶೋಧನೆ, ಗೆಳೆತನ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ, ಚೆಲುವಾದ ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬಹುದು' ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಲಾಂಜೆವಾನ್‌ನ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಗಂಡನ ಬಗ್ಗೆ ಸಂತೆಯ ಬಂದು ಗೂಢಾಚಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದಳು. ಗೂಢಾಚಾರರು ಅವರಿಬ್ಬರ ಮನೆಯನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಮೇರಿ - ಲಾಂಜೆವಾನ್‌ರ ರಹಸ್ಯ ಬಯಲಾಯಿತು.

ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತ 'ಸಾಲ್ವೆ ಅಧಿವೇಶನ' ಜರುಗಿತು. ಭೌತವಿಜ್ಞಾನದ ಮುನ್ನಡೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ, ಲಾಂಜೆವಾನ್, ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್ ಮತ್ತಿತರರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ಯಾರಿಸಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮೇರಿ ಮತ್ತು ಲಾಂಜೆವಾನ್‌ರ ರಹಸ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ಕುರಿತು ವರದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವು. ಖಿನ್ನಳಾದ ಮೇರಿಗೆ ಆಗ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತಾರೂ ಅಲ್ಲ, ಆಲ್ಬರ್ಟ್ ಐನ್‌ಸ್ಟೈನ್. ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿಗೆ ಸಂದ ಎರಡನೆಯ ನೊಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನದ ಘೋಷಣೆಯಾಗಿದ್ದೂ ಆಗಲೇ. ನೊಬೆಲ್ ಸಮಿತಿ ಆಕೆಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, 'ನೀವು ಬಹುಮಾನ ಸ್ವೀಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಕೋಷಿಸಿ ಬರಬೇಡಿ. ನಾವೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ಖಾರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಮೇರಿ, 'ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ. ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನನ್ನ ಸಾಧನೆಯನ್ನು, ಸ್ವಂತ ಜೀವನಕ್ಕಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೇ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ' ಎಂದಳು. ಅವಳು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವೀಡನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು.

ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಲಾಂಜೆವಾನ್ ಕುಪಿತನಾಗಿ, ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕನೊಡನೆ ಪಿಸ್ತೂಲ್ ಕದನಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದ. ಪ್ಯಾರಿಸಿನ ಉದ್ಯಾನವನವೊಂದರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಎದುರಾದರು. ಸಂಪಾದಕ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲು ಮುಂದಾದ. ಕೊನೆಯ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ, 'ಈತ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ವಿಜ್ಞಾನಿ. ಆತನ ಮೇಲೆ ನಾನು ಕೈಮಾಡುವುದೇ?' ಎನ್ನಿಸಿ ಪಿಸ್ತೂಲನ್ನು ಕೆಳಗೆಸೆದ. ಲಾಂಜೆವಾನ್‌ನೂ ಸುಮ್ಮನಾದ. ಮುಂದೆ ಮೇರಿ ಮತ್ತು ಲಾಂಜೆವಾನ್‌ರ ಪ್ರೇಮ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು. ಇಬ್ಬರೂ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿಯೇ ಉಳಿದರು. ಲಾಂಜೆವಾನ್ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಿಂದ ವಿಚ್ಛೇದನ ಪಡೆದು ಮತ್ತಾರನ್ನೋ ಮದುವೆಯಾದ. ಸೋಜಿಗವೆಂದರೆ ಲಾಂಜೆವಾನ್‌ನ ಮೊಮ್ಮಗ ಮುಂದೆ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿಯ ಮೊಮ್ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ!

ಮೇರಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋದ ಮೂವರು ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ಮಹಾವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ಯಾಂಥಿಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಚಿರನಿಧಿ! ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಹೆಸರು ಪೋಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಚಿರಸ್ಥಾಯಿ!

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿ: feedback@sudha.co.in